

הלוחם שאין לו על מה ללחום

מאת אורי אבנרי

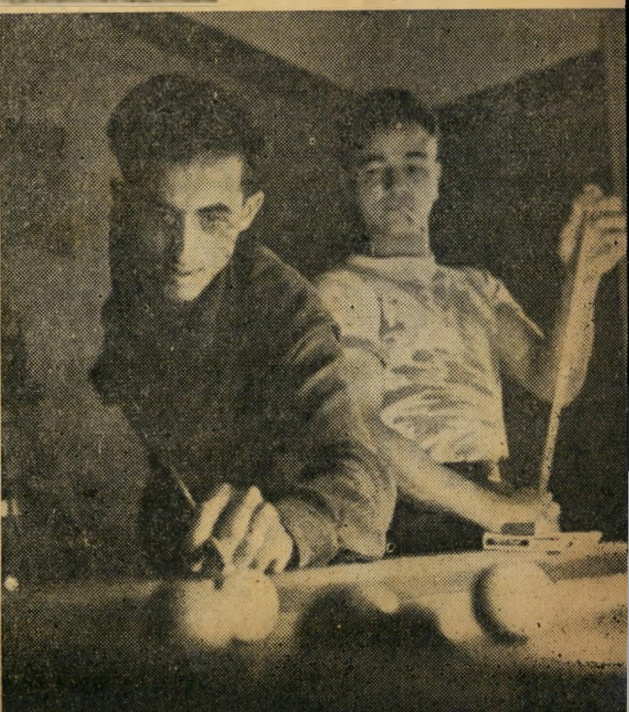
הקרב הגיע למגדל מסגד חסן-בן. כיתה של אנשי אצ"ל זנקה קדימה. אחד מן האנשים נפגע בכתפו, צנח על הארץ. האחרים המשיכו בהסתערותם. הפצוע שכב על הארץ, התפתל בכאבו, צעק "מים! מים!". בסערת הקרב לא הוגשה לו עזרה. הוא איבד את הכרתו. כך נסתיימה הקאריירה הקרבית של חיים טסה, חייל אצ"ל. הוא הועבר לבית-החולים. הרופאים טיפלו בפצעו בשקידה. אולם הם לא יכלו להחזיר לו את שלמות גופו. כושר-הפעולה של הזרוע נשאר פגום. בן 17 נשאר חיים טסה בלתי-מוכשר לכל עבודה גופנית.

חיים טסה הוא תופעה ישי ראשית: בן 17, חייל משוחרר, נכה מלחמה.

מאז שהר נעזרו היה רגיל להקריב את כל מרצו כל זמנו לאידיאל מסוים. אידיאל זה היה: הקמת מדינת ישראל. למה למה יצא לו פעולות: הדביק כרוזים, התאמן כנשק, כשפרצה ה-מלחמה יצא עם חבריו. אי-שי אצ"ל, לחזית האש, נפצע הפך נכה לכך ימי חייו. מאז ריקים חיי. האיש ש-היה רגיל להשתעבד כולו לתוכן מסוים, שמולא את כל חייו איבד את יסוד קיומו. האידיאל שנתגשם - המדינה - השאיר הגד ריק פגום. שום דבר לא תפס את מקו-ם.

כמהו ישנם אלפים: אנשי אצ"ל, אנשי ח"י, אנשי מ-מ, אנשי ח"ש - בני כל המחנות הפוליטיים, דור שנים שני דורמים שלא נשאר לו ער מה לדחום. רק מעטים מאד מהם מצאו תוכן חייהם חדש במפעלים חיצוניים. חיים תומך במנחתם בנינו, כמו ש-לוחמי ח"י משוחר-רים תומכים בפרידמן ידן אי בר-ר שייב. נשם שאנשי פדמי"ח משוחררים עודם אי-הרים את ישראל לריו או יצחק שדה ומפגנתם. אולם רחוקה הדרך, רחוקה מאד, למטרה של חיים הממלאה את הנשמה ומפעילה את ה-אברים. רובם המכריע נשאר מהפש מעט והייו תכנית למעשה. נוער המחפש את האתמוה.

אך שהצריך גם הוא עבודה גופנית. חלום זה נגזר. הוא לא יכול גם לחלום לצאת, כאחד מחבריו, להתיישבות, לחפש לו תוכן לחייו בעבודת אדמה, בעבודת משלט. זרועו הפגועה לא יכלה עוד להחזיק בטוריה. רק דרך אחת עוד נשארה פתוחה לפניו, חלום אחד ויחיד: ללמוד את מקצוע הפקידות, לבלות את חייו ליד דלפק של בנק, או משרד, למלא ספסים אינסופיים, לספור ערימות של לירות. חיים טסה, הלוחם, האר לו את חייו אחרת.

זקן בן 17. אחרני משא ומתן מליגע, "סחסי" חיים הענקה כנאנשי השיקים: דמי